

Projektování jako součást pomáhajících profesí
Tvořivost

Projektování

Možnost realizace
nápad, vizi,
myšlenku...

Projektování jako
součást každé
činnosti v
pedagogické práci

Vrcholně tvořivá
práce

Získání prostředků
pro naplnění cíle
(cílů) projektu/další
důležitý faktor

Kreativita

Kreativita- vrchol hierarchie učení a myšlení dospělého

Vysoká kreativita se vyznačuje

bystrý a duševně čilý, není omezen předsudky

zvědavý a otevřený, plný touhy po objevování

snadno rozezná problémy a dovede je posoudit

chopí-li se problému, nepustí ho – vytrvalost, pevný postoj, pevná vůle a schopnost prosazovat své myšlenky

nelpí na určitém směru myšlení, zachovává si odstup a nespokojí se s prvním řešením, které se naskytne

je schopen se nadchnout a nést rizika

zřídka se tyto vlastnosti objevují společně, jsou však přítomné a lze je aktivovat určitými způsoby

Kreativitě pomáhá

**dobré
všeobecné
vzdělání –**

**široký horizont
vědění**

**dobré odborné
znalosti ve
vlastním oboru**

Tvořivost představuje
schopnost člověka
**restartovat sám
sebe**

v nejrůznějších
obtížných situacích

Tvořivost má
subjektivní povahu,
člověk je schopen
přenášet vnější svět
do svého nitra a
tam s ním operovat
pomocí psychických
procesů

Bariéry rozvoje tvořivosti

Časová tíseň (zbytečná časová tíseň je největší ničitel tvořivosti)

Naše vnímání – percepční bariéry

Bariéry kultury a prostředí, které na nás působí

Emocionální bariéry – pesimismus, obavy ze selhání, strach riskovat, nechť k chaosu, omezená představivost, neschopnost změnit úhel pohledu, příliš aktivní svědomí, kritická povaha, konzervativní zvyklosti, nevhodný způsob dotazování, potřeba moci a kontroly...

Kreativitu nelze vynutit, obzvlášť v nepříznivém prostředí
vystaveném rušivým vlivům

Potenciální schopnosti mozku jsou daleko větší, než se předpokládalo

Uložené informace jsou zdrojem tvůrčího myšlení, nápadů a intuice

Fáze tvůrčího procesu

1. Přípravná fáze

Intenzivně se zabýváme problémem, který má být řešen

Sbíráme informace (*včetně pokroku řešení v dotyčném problému, ať zbytečně nevymýšlíme, co už bylo vymyšleno*)

2. Fáze zrání problému

Odpoutáme se od problému, záměrně myslíme na jiné věci nebo pracujeme na jiných věcech

Nutná trpělivost a vytrvalost

Odpočinek, nevynucujeme řešení

Dozrává myšlenka, objevují se možnosti řešení

3. Vnuknutí, osvícení

Velké duševní vypětí, koncentrace
a soustředění

Tvůrčí činnost v pravém slova
smyslu

Nečekaně se objevuje ta pravá
myšlenka, základní pojetí

4. Fáze verifikace

Myšlenku zachytíme,
ověřujeme a dále
zdokonalujeme, než nám
vymizí

Formulujeme ji do
konečné podoby

**Stojí to hodně úsilí,
chce to trpělivost a
sebekritičnost**

Úrovně tvořivosti

Spontánnost a volnost
vyjadřování

Osvojení dovedností a
znalostí

k lepšímu vyjadřování

Výsledkem jsou
vynálezy a objevy

Hluboké pochopení
problému

*Vznik nových myšlenek
překračujících
individuální zkušenosti
jedince, ale i lidstva*

Působení skupiny na rozvíjející se kreativitu:

- rozvíjení styku mezi členy, změkčuje zkornatělé struktury myšlení a odbourává předsudky
 - společnou prací lze zvládat obtížné úkoly
- procesy ve skupinách (vztahy, způsoby chování, vzájemné vlivy, struktury) lze poznat a řídit pomocí skupinové dynamiky – zvýšení efektivity práce ve skupině
 - diskuse ve skupině – myšlenky se nevyvíjejí izolovaně, poznávají je ostatní
 - myšlenky se mohou doplňovat
 - asociacemi se rodí jiné myšlenky
- velké množství rodících se myšlenek umožňuje jejich posouzení, čímž se zvyšuje kvalita skupinové práce
 - myšlenky se posuzují z rozmanitých stanovisek a nejsou postiženy jednostranností
 - extrémní myšlenky a čistě subjektivní názory se odhalí, uhladí a přiblíží konsensu

Brainstorming – burza nápadů

(neomezovaná diskuse, nápady plné fantazie, kreativní myšlení)

- nápady spontánně a volně – neobvyklé až absurdní
- kvantita je důležitější než kvalita
- neuplatňuje se autorské právo, žádoucí rozvíjet myšlenky předchozího řečníka
- návrhy nesmí být kritizovány a hodnoceny
- délka až 45 minut
- vyhodnocení v druhé části s přizváním odborníků
- Kreativní techniky

Brainwriting – bezprostřední zapisování nápadů

každý z šesti účastníků napíše tři možná řešení zadaného problému během pěti minut

(metoda 6-3-5)

ideální po 30 min 108 nápadů

první hrubé zhodnocení – vybrat tři nejlepší

(výhody – efektivnost materiálním a časovým omezením, ruší se nekonečné diskuse, usnadňuje se koncentrace, neprojevuje se napětí a konflikty, proces hledání není ovlivněn dominantními lidmi, nesmělí lidé – anonymita)

Metoda CNB

Společný zápisník

Každý účastník vede pro sebe po dobu 4 týdnů zápisník k danému problému

(spontánně, poznámky, nové definice, náměty z různých zdrojů)

Po uplynutí lhůty uzavřít soubor myšlenek

(uspořádá nejlepší, uvede návrhy)

Lektor shromáždí, vyhodnotí a prodiskutuje na semináři za účasti všech

Metoda Pro-Kontra

Z názorů pro a
proti se nachází
řešení problému

Konstruktivní
kritika,

ne negující
kritika

Koncentrace na učení mind-map (myšlenková mapa)

Výhody mind-mapu

- o Ústřední myšlenka je zvýrazněna
 - o Důležité myšlenky více do centra
 - o Vazby mezi klíčovými pojmy
 - o Přehledná pomůcka při opakování
 - o Struktura umožňuje nové záznamy
 - o Podporuje kreativitu
- (šipky, symboly, obrazce, barvy)

Mozek pracuje multidimenzionálně

Tištěné slovo a knihy zdůrazňují lineární princip

Při rozhovoru zjišťujeme, že neustále probíhá komplexní síť slov a myšlenek

Aby mohl efektivně reagovat na informace, musí být informace strukturována

Začínáme ústřední myšlenkou a rozvíjíme další

Ústřední myšlenka jde od středu

Metoda pro aktivní práci s textem nebo nasloucháním

*VÍM, CHCI VĚDĚT,
DOZVĚDĚL JSEM SE*

(K PŘEDNÁŠCE A K TEXTU)

Aktivizační výukové metody

brainstorming“ ve fázi evokace

I.N.S.E.R.T – aktivní práce s psaným, čteným textem, ve fázi uvědomění si významu a reflexe

„fajfku“ u informace, kterou jste si potvrdili, co již víte

„mínus“ tam, kde jste se setkali s informací, která je v rozporu s tím, co jste si mysleli

+“plus“ u nové informace

? „otazník“ čemu nerozumím

Učební strategie, která usnadňuje vnímání
tématu a uvažování o něm

z mnoha hledisek

(Cowan a Cowan, 1980)

*Výzvy náhodně nebo v pořadí, které je zde
uvedeno*

Většinou se užívá u dostatečně známého tématu

Metoda KOSTKA

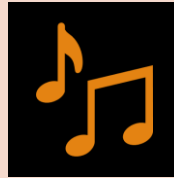
Popište

Co si vybavujete, co jste si zapamatovali, jak byste charakterizovali,....

Odpovědi jsou předvídatelné

Požadavek reprodukce

Porovnejte

Čemu se text podobá, od čeho se liší a jak, popište vztah mezi,....

Studenti si vybaví primární informace a dále s nimi pracují

Prokazuje se porozumění

Asociujte

Na co si při studiu vzpomenete?

Mohou to být dojmy, události,
věci, lidé,...

*Důležité je nechat myšlenky volně
plynout a také...umět se vyjádřit*

Analyzujte

Rozbor podnětu

Zkoumání vstupních údajů, či podkladů použitých při výkladu

Vytváření hypotéz, dedukcí,...

Studenti dokáží rozčlenit složité věci na komponenty

Vysvětlit, proč právě takto...

Aplikujte

K čemu se to hodí, co by se s tím mohlo dělat, jak to lze použít,...

Studenti ukazují, že umí informace použít

Argumentujte

Stanoviska pro a proti, použijte pro obhajobu argumenty (logické, ale i nelogické, pošetilé, podle charakteru látky)

Na základě dříve naučené látky stanovit hodnotu, obhájit nebo vyvrátit ji, podpořit, ospravedlnit, kritizovat, rozhodnout,...

Tvorba projektu

Etapy tvorby projektu

vymezení modulů, které bude projekt realizovat;

hlavní a dílčí cíle projektu;

stručný popis problému, který projekt řeší;

cílová skupina projektu, včetně počtu přímých a nepřímých příjemců pomoci v projektu;

zdůvodnění a předpokládaný přínos projektu a jeho částí pro cílovou skupinu (tj. komu jsou akce určeny); souvislost projektu s ostatní činností organizace (např. zkušenosti realizátora v této oblasti, odkaz na další realizované projekty...);

podrobný popis jednotlivých aktivit projektu, délku trvání projektu (od kdy do kdy) a harmonogram realizace jednotlivých aktivit (po měsících);

personální zabezpečení projektu - popis pracovních pozic (včetně typu zaměstnaneckého poměru, výše úvazku, mzdových nákladů a kvalifikačních předpokladů);

materiální zabezpečení projektu, prostorové podmínky;

zdůvodnění položek rozpočtu

která další témata projekt realizuje - veškeré další podstatné údaje o projektu

Další varianty vytváření projektu

- **Výchozí situace projektu**
- **Cílová skupina**
- **Podíl partnerských organizací na projektu**
- **Stručně definované cíle a výstupy projektu** (způsob či postup jejich dosažení, kvantifikace měřitelných výstupů);
- **Navrhovaný postup realizace projektu** (jednotlivé kroky a metody, které zajistí dosažení výstupů a cílů projektu, popis dílčích realizačních etap);
- **Personální zajištění realizace projektu** (role a kvalifikační předpoklady jednotlivých řešitelů, jejich praktické zkušenosti);
- **Analýza rizik a předpokladů**

Důležité

- **Objektivně ověřitelné ukazatele (indikátory)**
- **Zdroje ověření ukazatelů**
- **Předpoklady a rizika**
(klíčové externí faktory ovlivňující průběh a úspěšnost projektu)

Záměr

Cíle

Výstupy

Aktivity

Zadání projektu

Seminární úkol

Vytvořit tým

Promyslet cílovou skupinu

Navrhnout záměr, cíl, výstupy, aktivity

Jednoduchá projektová dokumentace/bude vložena v is

Stručný popis projektu

Tabulka rozpočtu

Příprava finální prezentace projektu/prezentace projektu

Projekt bude vznikat v průběhu výukových bloků a v rámci samostatné práce

Prezentace projektů a kolokvium

Studenti projekt představí
na závěrečné výuce

Prezentace vzniku
projektů

Reálné projekty

Cílová skupina – aktéři MŠ